

4. Компанєтс М.О. Принципи проектування ефективних вебсайтів. – Молодий вчений. – 2015. – № 9. – Част. 2. – С. 106–108.

5. Романюк О.Н. Веб-дизайн і комп'ютерна графіка. Навчальний посібник. – В.: ВНТУ, 2007. – 147 с.

Крилова Я. Ю., Криворучко Т.В.
Житомирський державний університет ім. Івана Франка

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ АНГЛОМОВНОЇ ПРОЗИ

Фразеологічні одиниці є невід'ємною складовою мови, яка передає виразність, колорит та культурні особливості даної мови. Переклад фразеологізмів є складним завданням, оскільки вимагає не лише передачі лексичного значення, а й врахування культурних, ідіоматичних та естетичних аспектів [1, с. 12].

Сучасна англomовна проза є багатим джерелом для дослідження способів перекладу фразеологічних одиниць. Автори використовують різноманітні фразеологізми, що додають художньому твору унікальність та особливий колорит. Процес перекладу фразеологічних одиниць у сучасній англomовній прозі вимагає від перекладачів глибокого розуміння культурного контексту, мовних нюансів та ідіоматичних виразів [2, с. 125].

Для аналізу перекладу перекладацьких трансформацій ми вибрали книгу «Emma's Secret» від Барбари Бредфорд [3]. Твори цього автора відрізняються багатим лексичним арсеналом, включаючи вживання ідіом, фразеологізмів, порівнянь та інших лексичних виразів. Після аналізу обраних фраз ми визначили, що найбільш поширеними методами перекладу є еквівалент та аналог, калькування, український відповідник, лексичний переклад, описовий та смисловий переклади. Розглянемо декілька прикладів з даного твору.

They'll take one look at my clothes and know I'm as poor as a church mouse
- Вони подивляться на мій одяг і зрозуміють, що я бідна, як церковна миша. [4].

Це речення було перекладено за допомогою методу аналогового перекладу. Оригінальний фразеологічний вислів був виражений українською мовою як "...я бідна, як церковна миша", зберігаючи схожість порівняння та емоційність мовлення.

Один із найяскравіших прикладів використання аналогового перекладу фразеологізму у творчості обраного автора можна знайти у наступному уривку з твору:

As you know, Caroline O'Neill is not a woman to be trifled with. [3, с. 62]. Як відомо, Керолайн О'Ніл - жінка, з якою не варто жартувати. [4].

У цьому контексті, при передачі англійського вислову "smb. is not one to be trifled with", перекладач використовує аналогічну структуру українського речення, що вимагає граматичної перекладацької трансформації.

She is certainly larger than life, and bounces around the stage. [3, с. 88] - Вона, безумовно, більша за життя, і підстрибує по сцені. [4].

У цьому прикладі використано відповідник української мови для перекладу. Англійська фразеологічна одиниця "*larger than life-size*" була модернізована в українській фразеології як "зростати в очах" (здобувати повагу когось).

I saw him running off towards the sports field white as a sheet [3, с. 52]. - Я побачив, як він біжить до спортивного майданчика, блідий, як полотно [4].

Цей приклад являє собою яскравий ілюстрацію використання методу калькування. Під час перекладу відбувається граматична трансформація обороту (зміна форми прикметника), але експресивний виразовий характер фразеологізму в цілому зберігається.

Описовий переклад виявився найбільш поширеним і був використаний при перекладі 35% проаналізованих фразеологізмів. Наприклад:

Abacela's owners, who also happen to be Jones' parents, are pleased as punch [3, с. 89]. – Власники Абасели, які також є батьками Джонса, задоволені, як удав. [4].

В даному випадку майже повністю зберігається образність оригінального виразу, за винятком незначних втрат. Основна характеристика, що передається у виразі "to be pleased", відтворена відповідно до оригіналу.

'Oh', said Susie into the phone, and then, with an inappropriate smile, 'I'm afraid Woodie's had to go home, Sir Jack. I think his back's been playing up' [3, с. 23]. – "О, - сказала Сюзі у телефон, а потім, з несприйнятною посмішкою, - Я боюся, що Вуді довелося повернутися додому, Сер Джек. Мені здається, що у нього розігрався радикуліт [4].

Цей приклад був перекладений за допомогою лексичного перекладу. У тексті перекладу, для компенсації лексичного значення оригінальної одиниці "back" у словосполученні "play up" ("несправність, робота з переборами"), використовується одиниця "radiculitis".

Отже, після вивчення різних методів перекладу, можна виділити деякі складнощі перекладу компаративних фразеологічних одиниць: наявність символічного значення у мові перекладу та потреба відповідного еквівалента; варіації перекладу одного і того ж кольору; наявність або відсутність стійких виразів (еквівалентів у мові перекладу). Важлива роль у процесі інтерпретації фразеологічних одиниць належить самому перекладачу. Він повинен відчувати стилістичне та емоційне забарвлення фразеологізмів, правильно підібрати еквівалент у мові перекладу та володіти обома мовами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Власенко Л. В., Тригуб І. П. Фразеологічні одиниці та їх класифікація Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2019 № 39 (3). С. 10 – 13.
2. Іванова О. О. Особливості перекладу англомовних фразеологізмів українською мовою (на матеріалі сучасної художньої літератури) // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – 2018. – № 2. – С. 123-130.

3. Bradford B. Emma's Secret (Vol. 1). URL : <https://www.pdfdrive.com/emmas-secret-e195326314.html>.

4. New Longman Pocket Idioms Dictionary. URL: <https://www.ldoceonline.com/> (дата звернення: 30.10.2022).

Засць К.І.
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ВІЙСЬКОВИЙ ДИСКУРС У СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Сьогодні військовий дискурс (ВД) викликає неабиякий інтерес вчених, та незважаючи на зростаючу кількість робіт присвячених цьому питанню, простежується певна неоднорідність термінологічного характеру щодо ВД. Зокрема, існують такі терміни на позначення поняття «військовий дискурс»: «інституційний військовий дискурс», «військово-політичний дискурс» [2, с. 6], «військовий публіцистичний дискурс» [4, с. 141] та ін.

ВД трактують як стандартизований процес генерування мови, характерний для інституту Збройних Сил, реалізація якого відбувається у поєднанні усіх комунікативних актів військовослужбовців і цивільних кадрів оборонного відомства в поєднанні з інтра- та екстралінгвістичними факторами[5].

Під ВД також розуміють лінгвокультурний феномен, який є структурою спілкування військовослужбовців у ситуації спілкування, що включає найважливіші семантичні, фактологічні та психоемоційні аспекти цієї ситуації [6, с. 239].

ВД – особливий тип дискурсу притаманний членам певного, у нашому випадку, військового, соціального інституту. Особливість цього дискурсу полягає у використанні специфічних текстів, а комунікативному акту притаманні специфічні лексичні та граматичні структури зрозумілі лише членам військового соціального інституту [3, с. 80].

ВД характеризується використанням специфічних жанрів зі своїм комунікативним простором, хоча має уніфіковану структуру не зважаючи на різну кількість комунікантів [3, с. 116].

Наступне визначення ВД презентує його як поєднання текстів, що створені у межах військової сфери спілкування, і підпорядковуються певним правилам щодо вибору відповідних мовних засобів. Аналізуючи цей тип дискурсу варто враховувати цінності і установки військового соціального інституту, особистісні характеристики автора та його соціальний статус[1, с. 40].

Таку термінологічну неоднорідність можна пояснити різноаспектним вивченням ВД. У деяких наукових роботах ВД поділяють на офіційний військовий дискурс (ОВД) і неофіційний військовий дискурс (НВД), крім того художні твори та публіцистичні матеріали військової тематики займають проміжну позицію між ОВД і НВД. Отже, у широкому розумінні ВД – це художня література та тексти публіцистичного жанру, які присвячені військовій тематиці і є його невід’ємними складовими.